



Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Stavn

21. aargang nr. 2 maj 2002



Maren Nielsen den 9. august 1919 med alle sine børnebørn i haven til Oustrupgaard i Aars.
Maren var født 2. april 1850 i Aagaard, som datter af Niels Hansen og Kirsten Marie Madsen.
Anledningen, til at de mange børnebørn var samlet, var, at de fejrede Marens afdøde mand
Christian Lassens 90 års fødselsdag den 9. august 1919.
Christian Lassen var født 9. august 1829 i Aars.
Maren Nielsen døde den 29. november 1919.

Fotografiet er taget i haven til Oustrupgaard af Laurits Lassen, Ranum.

Kilde: hjem.get2net.dk/Jens_kragh/

**Slægtshistorisk forening
for Storkøbenhavn.**
<http://www.genealogi-kbh.dk/>



Stiftet den 7. januar 1977.

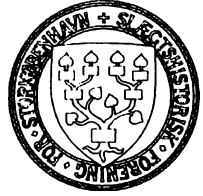
Formand:	Anna Margrethe Krogh-Thomsen. Hedebyvej 5 3650 Ølstykke.	Tlf: 4717 9251 E-mail: krogh@get2net.dk
Kasserer:	Erling Dujardin Digehuset 5, st.1. 2670 Greve.	Tlf: 4390 8625 Girokonto: 220-8628 E-mail: fam.dujardin@image.dk
Sekretær	Gyda Mølsted Ajax Alle 18 2650 Hvidovre.	Tlf: 3649 2878 E-mail: harald-gyda@adr.dk
Ansvarshavende redaktør:	Gitte Bergendorff Høstbo Obovej 14 2730 Herlev.	Tlf: 4484 9131 E-mail: janhb@mail.danbbs.dk
Bestyrelsesmedlem.	Peter Wodskou Arnesvej 44 2700 Brønshøj.	Tlf: 3828 9475 E-mail:peter.wodskou@get2net.dk
Bestyrelsesmedlem.	Tage Ejbøl Fortvej 206 2610 Rødovre.	Tlf: 3641 1651 E-mail: tagee@ofir.dk
Bestyrelsesmedlem.	Merete Witt Lyshøj Alle 7, 2. th. 2500 Valby	Tlf: 36 46 43 71
Best.supplicant.	Ruth Elsøe Strandhaven 15 3060 Espergærde	Tlf: 4913 2012 E-mail: ruth-e@mail.tele.dk

Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer – 4 gange årligt: Uge 8 – 18 – 32 og 45.
Midt i februar, først i maj, først i august og først i november.

Deadline for forslag til artikler etc. er 25. januar, 7. april, 15. juli samt 15. oktober.
Prisen for enkelte numre er kr. 10,- (+ forsendelse). Abonnement koster kr. 50,- pr. år inkl. forsendelse.
For udenlandske abonnemeter er der et gebyr på 50,- dkr. + porto.
Tilmelding kan ske ved indbetaling på foreningens girokonto 220 8628.

Kontingent for medlemskab af Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavn er: kr. 125.- pr. år, inkl. Slægt & Stavn og 2 numre af Slægten. Samboende medlem kr. 50,- årligt.
Gæstebillet til vore foredrag er kr. 20.- pr. gang.
Eftertryk med kildeangivelse er tilladt efter aftale med redaktionen.
P.S. Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning.

Slægtshistorisk forening
for Storkøbenhavn.
www.genealogi-kbh.dk/



Beretning for 2001:

Vor forening havde ved udgangen af 2001 i alt 507 medlemmer, deraf 45 samboende. En pæn stigning på 25 medlemmer. I de sidste 3 år har vi haft en stigning på 104 medlemmer, dvs. næsten 20%, så der er fortsat meget at leve op til. Vi gør alle vort bedste for, at vi kan få en god forening til gavn for vore medlemmer. Hovedparten af nyindmeldelserne kommer via vor hjemmeside. Denne vil jeg komme tilbage til senere. Jeg håber, der fortsat vil ske fremgang, så mange slægtsforskere som muligt kan få glæde af vore aktiviteter.

Vi har holdt 8 foredrag, som vi plejer.

- | | |
|-------------------------------------------|------------------------|
| 1. Ejendoms historie i Sønderjylland. | Lars N. Henningsen. |
| 2. Slægtsforskning i de militære Arkiver. | Svend-Erik Gottlieb. |
| 3. Livets Fester. | Charlotte S.H. Jensen. |
| 4. Brugen af aviser i Slægtshistorie mm. | Søren Toft Hansen. |
| 5. Folkeregistre i slægtsforskning. | Søren Toft Hansen. |
| 6. Illustration af slægtshistorien. | Søren Brunbech. |
| 7. Børn født uden for ægteskab. | Hans Worsøe. |
| 8. Stadsmusikanter. | Jens Henrik Koudal. |

Forårsudflugten 2001 - Denne gang gik turen sydpå til Næstved i Sydsjælland, hvor vi skulle ud og sejle med kanalbåden "Friheden". Det var en rigtig fin tur. Derefter gik turen videre til "De hvide Svaner", hvor deltagerne fik en fin middag. Efter endt spising gik turen til Holmegårds glasværk og et besøg i glasbutikken. På glasværket blev vi vist rundt af et par dygtige guider. En dejlig dag for deltagerne med fint solskin hele dagen.

Slægtsforskerdagen afholdtes 2001 den 15. september. Det var 9. gang vi holdt slægtsforskerdag. Denne gang under temaet "Det gamle København og dets beboere" Det var et tema, som virkelig mange var interesserede i. Der deltog ca. 150 personer, og mange havde endda fået afslag. Derfor besluttede vi at lave en ekstra slægtsforskerdag den 2. februar 2002. Her deltog ca. 125.

Det var første gang i Valby Medborgerhus. Dagen gik som helhed fint med spændende foredrag. Da lokalet var ret stort, var jeg bange for, at de deltagere der sad bagerst ikke kunne høre, derfor blev alle deltagerne rykket frem, men heldigvis fungerede højttalerne fint, så ved den ekstra slægtsforskerdag den 2. februar i år fandt vi en bedre bordopstilling.

Andre praktiske detaljer blev også forbedret ved den ekstra slægtsforskerdag. Men alt skal jo rettes til, når man begynder et nyt sted. Lejen af dette lokale er på et rimeligt niveau, så de fleste har råd til at deltage. Foredragsholderne er trods alt de samme.

Vort blad Slægt & Stavn synes jeg kører fint. Der har været mange spændende artikler i bladet i det forløbne år. Bladet bliver læst ud over hele landet, det kan ses af de mange nye abonnementer, vi får på bladet fra folk, der bor langt fra Københavnsområdet. Ja også i udlandet. For kort tid siden kom der via vor hjemme-side en bestilling helt fra Californien i USA. Husk, at alle kan sende forslag til artikler til redaktionen.

Vor hjemmeside har stadig fremgang, her er der fortsat sket meget i det forløbne år. Vi bruger en del penge på hjemmesiden, men den er nu en gang "foreningens ansigt" udad til. "Anetavlen" bliver også brugt flittigt. Men den kan sagtens tåle at blive brugt endnu mere. I skrivende stund har der været 25.700 besøgende på siden. Mange har skrevet indlæg, men jeg håber, at endnu flere vil gøre det i fremtiden.

Som det sidste nye kan man nu også indsætte billeder, og efterlyse evt. data og navn på de viste personer. Jeg er sikker på, at mange vil sende billeder ind efterhånden, som de lærer siden at kende. Vor linkside er meget spændende og stor. Jeg ved, at mange bruger den som udgangspunkt. Herfra er der link til rigtig mange spændende internetadresser. Der kommer stadig nye til, nogle sider ændrer adresser, så det er et levende materiale, vi her har.

Vi gør vort bedste for at vedligeholde den, men husk, at næsten alle, der har med hjemmesiden at gøre, stadig har fuldtidsjob. Vi er ikke uddannede i dette fag, så vi bruger mange timer på forsøg, inden vi når et nogenlunde resultat. Men det er vor opfattelse, at vi herigennem kan hjælpe flere medlemmer. Hjælp dem til at besvare hinandens spørgsmål og eftersøgninger og komme med gode råd og erfaringer om alt, der har med slægtsforskning at gøre.

Ved at vænne os til at bruge vor hjemmeside endnu mere og være flittige til at komme med indlæg og svar, kan vi få et rigtig godt redskab til udveksling af informationer mellem slægtsforskere og andre, der måtte have interesse deri. Vi arbejder i bestyrelsen stadig med nye planer om udbygninger og forbedringer til hjemmesiden, så den kan blive endnu bedre i de kommende år og stadig være i udvikling. Vejledningen til FamilySearch hjemmeside blev også ført på i år. Den er en hjælp til mange og vil også blive opdateret i denne sommer. Enkelte har problemer med udprintningen af vor hjemmeside. Det er et problem vi kender og arbejder på, så vi håber på en løsning i det nye år.

Vor bogsamling er i det forløbne år blevet registreret færdig af 2 meget flittige medlemmer. Vore medlemmer kan nu købe en diskette, der indeholder en oversigt over foreningens bøger. Alle disse bøger står nu hos Gitte og Jan Høstbo i Herlev. Herfra vil det være muligt at låne disse bøger efter nærmere aftale.

Bestyrelsesmøder er afholdt på skift hos de enkelte medlemmer af bestyrelsen og er derfor ikke nogen udgift for foreningen. Det er gode saglige møder, hvor vi prøver at udnytte tiden bedst muligt. Så der er ikke tid til megen "snak udenom".

Jeg er selv utrolig glad for vores bestyrelse. Den er blandet sammensat, hvor vi alle har forskellige evner. Vi har delt opgaverne iblandt os, så alle bliver involverede og har et ansvar for deres opgave. Ved vore bestyrelsesmøder, (eller pr. telefon og E-mail) får jeg så tilbagemelding fra de forskellige. Vi har nogle skriftlige oversigter, så vi alle ved, hvem der skal passe de forskellige opgaver. Det vil forhåbentlig gøre det lettere for efterfølgende bestyrelsesmedlemmer.

Til slut vil jeg nævne arbejdet med vort jubilæumsnummer af Slægt & Stavn, som alle medlemmer forhåbentlig nu har modtaget. Alle bestyrelses-medlemmer har hver især skrevet et indlæg til bladet. Det har været vigtigt for os, at alle bestyrelsesmedlemmerne fik chancen for at bidrage til dette lille hæfte, da det er tænkt og ment som en speciel gave fra bestyrelsen til samtlige medlemmer i anledning af foreningens 25'års jubilæum den 7 januar 2002. Udarbejdelsen af bladet er sket i 2001, så derfor nævner jeg det i denne beretning. Vi har alle skrevet efter bedste evne, og jeg håber vore medlemmer og andre vil have glæde af bladet i årene fremover.

Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger - SSF. Her går det fremad. Vi får i vor forening bladet Slægten 2 gange årlig. I Slægten kan vi se hvilke aktiviteter der foregår rundt omkring i andre foreninger, og måske tage på besøg der. I Københavnsområdet og Nordsjælland er der omkring 7 forskellige foreninger.

Jeg takker for godt samarbejde i det forløbne år både til vore medlemmer og den øvrige bestyrelse. Jeg ville i dag have rettet en speciel tak til Inger Lerche, som netop i dag på generalforsamlingen ville have forladt bestyrelsen efter mange års flittig virke. Inger Lerche døde i mandags. Inger har været specialist i at arrangere vore forårsudflugter gennem mange år. De sidste 3 år har hun desuden også været en dygtig redaktør af vort blad Slægt & Stavn. Ære være hendes minde.

Ligeledes tak til de personer udenfor vor forening, som vi har samarbejdet med. En speciel tak til ledelsen af kirkebygningen her, som har åbnet sine døre for os, så vi nu kan holde vore møder under disse gode forhold.

**Slægtshistorisk forening
for Storkøbenhavn.
www.genealogi-kbh.dk**

Generalforsamlingen den 13. marts 2002

Formanden Anna Margrethe Krogh-Thomsen bød velkommen.

a. Valg af dirigent

Jørgen Bach Nielsen blev foreslået og valgt.

Dirigenten konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet.

b. aflægger beretning for det forløbne år

Formandens beretning blev godkendt med applaus.

c. Kassereren aflægger det reviderede regnskab til godkendelse

Kassereren gjorde rede for regnskabet. Dette blev godkendt uden kommentarer.

d. Behandling af indkomne forslag

Der var ikke indkommet forslag.

e. Fastlæggelse af kontingent for det kommende kalenderår.

Formanden udtalte, at det var nødvendigt med en stigning af kontingentet fra kr. 125 til kr. 175 om året og samboende til kr. 225 om året, da bl.a. portoen for bladet er steget. Samtidig er der løbende udgifter til hjemmesiden. Stigningen svarer til godt kr. 5 om måneden.

Hartvig Fahrendorff spurgte om, hvad foreningens formue på kr. 88.000 skulle bruges til. **Erik Theis Hansen** gjorde opmærksom på, at formuen rettelig er kr. 52.000. Formanden udtalte, at der er i år er udgifter til slægtsforskerdagen 2002 samt til jubilæumsskriftet. Dirigenten bad om kommentarer til forhøjelsen. Der kom ingen. Det blev herefter vedtaget, at forhøjelsen træder i kraft fra år 2003.

f. Valg af medlemmer til bestyrelsen og 1 suppleant

GYDA MØLSTED, GITTE BERGENDORFF HØSTBO og TAGE EJBØL og suppleant RUTH ELSØE blev genvalgt. MERETE WITT blev indvalgt i bestyrelsen.

g. Valg af revisor og 1 revisorsuppleant

REVISOR BENT KRONSELL og revisorsuppleant OLE DAHL blev begge genvalgt.

h. Eventuelt

Intet

Dirigenten afsluttede generalforsamlingen og takkede for god ro og orden.

Formanden takkede dirigenten for ledelsen af generalforsamlingen og medlemmerne for det gode fremmøde. GEORG AGERBY rettede en tak til bestyrelsen for det store arbejde, de gjorde for foreningen.

Referent: Gyda Mølsted

Tiltrådt: Jørgen Bach Nielsen

REGNSKAB FOR ÅRET 2001

INDTÆGTER:	<i>2000</i>	<i>2000</i>	UDGIFTER:	<i>2000</i>	<i>2000</i>
Kontingenter:			Slægt & Stavn	19.037,50	16.688,13
Betalt i 2001	56.844,00		Medlemsmøder	9947,00	4400,00
Forudbetalt i 2000	<u>25.730,00</u>		Årsmøder	1013,78	1183,00
Kontingent i alt	82.574,00		Repræsentation	3337,75	2018,00
- betalt for 2002	<u>22.025,50</u>		Kontingent andre foreninger	9835,00	4701,89
Årets kontingent	60.548,50	55.233,00	Tidsskrifter og bøger	1258,25	1709,51
Renter	2433,87	2164,24	Kontorartikler	4241,92	3675,29
Abonnementer Slægt & Stavn	4527,00	3743,00	Porto og gebyrer	17.679,09	14.945,92
Udflugt	13.965,00	6750,00	Udflugt	13.526,00	7935,00
Gæstekort	60,00	0,00	Inventar	2620,63	0,00
Slægtsforskerdag:			Internet	6141,82	10.254,25
Betalt i 2001	40.170,00		"Slægten"	930,00	2220,00
- betalt for 2002	<u>14.165,00</u>		Slægtsforskerdag	17.595,25	18.330,50
Årets slægtsforskerdag	<u>26.005,00</u>	19.875,00	Årets overskud	<u>375,38</u>	-2674,25
	107.539,37			107.539,37	
AKTIVER:			PASSIVER:		
Kontantbeholdning	568,25		Egenkapital pr.1.1.2001	77.413,54	
Girokonto	6542,29		- forudbetalt kontingent i 2000	25.730,00	
Checkkonto	1952,75		Ny egenkapital pr.1.1.2001	51.683,54	
Højrentekonto	<u>79.186,13</u>		+ årets overskud	<u>375,38</u>	
	88.249,42			52.058,92	
			Forudbetalt kontingent for 2002	22.025,50	
			Forudbetalt slægtsforskerdag 2002	<u>14.165,00</u>	
				88.249,42	

På indtægtsiden er indbetalinger til slægtsforskerdage afholdt i 2001 og i efterfølgende år. "Slægten" indgår nu i kontingentet til SSF. Det angivne beløb dækker ekstra eksemplarer til årets nyindmeldte medlemmer.

Pr. 31.12.2001 havde foreningen 507 medlemmer, heraf 45 samboende, og 72 bladabonnenter.

Regnskabet er revideret og afstemt med de foreliggende bilag. Den angivne formue er afstemt med kontoudtog.

Greve, 19. marts 2001 Erling Dujardin, kasserer. Roskilde,

Bent Kronsell, foreningsvalgt revisor

Præsentation af den nye Bestyrelse



Anna Margrethe Krogh-Thomsen, Formand

Jeg har de sidste ca. 30 år arbejdet med slægtsforskning, så jeg er det man kalder selv lært. I de senere år også med EDB og billedbehandling. Mit udgangspunkt ligger i mit barndomshjem, hvor familien og slægtens billeder og andre gamle effekter altid er blevet gemt og værdsat som et vigtigt minde om forældre eller bedsteforældre. Desuden har min tilknytning til Jesu Kristi Kirke, i daglig tale kaldet Mormonkirken, også stor betydning. Jeg blev medlem af foreningen for omkring 20 år siden. Indvalgt i bestyrelsen for ca. 17 år siden og formand i marts 1998.



Erling Dujardin, Kasserer

Arbejder på fuld tid som bibliotekar. Sandsynligvis blev jeg medlem af SFS i 1978 (jeg har nr. 1 af "*Jeg arbejder med*", som i starten blev udsendt som SFS's første blad fra 1978), og medlemsmøderne i foreningen er noteret i min lommebog fra efteråret 1978. Indvalgt i bestyrelsen i 1991, og kasserer siden 1997, hvor den hidtidige kasserer Lone Wredstrøm takkede af i bestyrelsen. Min interesse for slægtsforskning stammer fra min mor, som ville undersøge, hvor hendes tilgiftede efternavn stammede fra. Det var så spændende, at jeg allerede som halvtor dreng blev "føle" hos hende. Heldigvis vidste min farmor, hvor mange værdifulde dokumenter og billeder af familien befandt sig. Dem fik hun skrabet sammen, og efter min mors død ligger de nu godt i min bankboks som dokumentation for mit fædrene ophav.



Gyda Mølsted, Sekretær

Pensionist siden 1991. Forinden ansat som overassistent i Skole- og Fritidsforvaltningen i Hvidovre kommune. Siden 1990 har jeg været sekretær i foreningen. Min slægtsforskning startede i 1987, da jeg blev elev hos Anna Margrethe Krogh-Thomsen. Samme år blev jeg medlem af foreningen. Meget af min forskning er foregået på mormonernes bibliotek på Maglegårds Alle, da min mors slægt stammer fra Sverige. Min fars gamle mosters skudsmål sbog var adgangstegnet til forskningen her i Danmark. Denne gav mig mulighed for at finde tilbage i slægten her i landet.



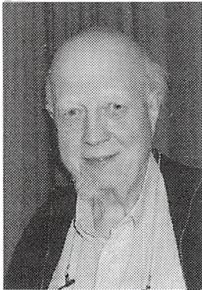
Gitte Bergendorff Høstbo, Redaktør

Arbejder som laborant på Leo Pharma A/S siden 1988. Jeg begyndte at interessere mig for slægtsforskning som 16-årig, men da min farfar kom fra Sverige fandt jeg det for svært, og slægtsforskningen blev lagt på hylden indtil 1996 hvor jeg atter tog fat. Jeg meldte mig hos Anna Margrethe på hendes slægtsforskningskurser og senere de gotiske kurser og nu gik det tjep. I løbet af nul kommer fem, var anetavlen lavet. Den svenske del af min anetavle blev mit hjertebarn og Svensk slægtsforskning har nu min meget store interesse. Efterslægtstavlen fra min svenske tipoldefar indeholder nu efterhånden rigtig mange billeder og data fra mere end ca. 3000 efterkommere. Jeg kom i bestyrelsen i år 2000 og har fungerede som bladmedhjælper på Slægt og Stavn siden.



Peter Wodskou, Bestyrelsesmedlem

Ansæt på Landsarkivet i København og Rigsarkivet siden 1995. Arbejder som daglig leder af SPE-projektet, der er et projekt gående ud på at få foretaget en elektronisk registrering af alle Rigsarkivets og Landsarkivets arkivalier samt sikring af skrøbelige arkivalier ved ompakning til moderne arkivæsker. Ved siden af mit ordinære arbejde beskæftiger jeg mig som freelance genealog for både private og offentlige myndigheder. Blev medlem af foreningen 1991 og valgt til bestyrelsen 1996. Slægtsforskningen har jeg haft interesse for siden barndommen, men først 1989 begyndte jeg aktivt at forske efter at have deltaget i et af Jørgen Aasbergs aftenskolehold i slægtsforskning.



Tage Ejbøl, Bestyrelsesmedlem

Nu folkepensionist på fuld tid. Startede meget småt med slægtsforskning i 1981. Deltaget i kurser hos Anna Louise Alstrøm og Ulrich Alster Klug. I april 1996 på kursus i *slægtsforskning på EDB*, (min første kontakt med computere) hos A.M. Krogh-Thomsen, som senere også underviste mig i gotisk skrift. Har endvidere deltaget i kursus i gotisk hos Charlotte S. H. Jensen på LAK. Kom ind i foreningen i 1996 og blev valgt ind i bestyrelsen på generalforsamlingen 9. marts 1998. De sidste 2-3 år har slægtsforskningen kørt lidt på "vågeblus", idet jeg har beskæftiget mig med Islevs og Vestvoldens historie. Voldens historie især om et kanontog kaldet "*Batteritoget*" og dets remise "*Batteritogsmagasinet*", samt om omlægning af veje i forbindelse med anlæggelsen af Vestvolden.



Merete Witt, Bestyrelsesmedlem

Ansæt som bibliotekar på et folkebibliotek. Jeg blev først interesseret i slægtsforskning for 2 år siden gennem min uddannelse, hvor jeg bl.a. fik indblik i offentlige arkivers indhold og opbygning.

Iflg. familietraditionen nedstammer vi fra en spansk lejesoldat fra Koldinghus på min farfars side. Efter intensiv forskning uden resultat, har jeg fundet en svensk tipoldefar, der muligvis kunne være min sidste chance, for at finde forbindelsen til "den spanske lejesoldat".

Jeg kom ind i foreningen i år 2000, og blev valgt ind i bestyrelsen ved generalforsamlingen år 2002.



Ruth Elsåe, Suppleant.

Blev valgt ind i bestyrelsen for SFS i 1998 som suppleant, og har været det siden.



Fra den nye Redaktør

I tre år har Inger Lerche været redaktør for Slægt & Stavn. Undervejs har bladet ændret og udviklet sig. Det føles både ansvarsfyldt og spændende at overtage et sådan flot blad. Men hvad kommer der nu til at ske med Slægt og Stavn? Bliver der store forandringer? Både ja og nej. Jeg vil bestræbe mig på, at bladet stadig skal indeholde de samme spændende artikler fra hverdagen, arkiverne, nyheder fra andre foreninger og lign. Selve layoutet af artiklerne i bladet, vil jeg prøve at gøre mere ud af. Alt dette for at gøre bladet endnu mere levende og spændende at læse. Men husk alt nyt tager tid. Til min hjælp i den nystiftede redaktion, har jeg fået to nye hjælpere, nemlig Merete Witt, nyvalgt bestyrelsesmedlem, og Aino Kronsell, menigt medlem af foreningen. Med disse to hjælpere håber og ved jeg, at vi vil få et godt samarbejde, hvor vi sammen kan lave et godt foreningsblad, som også i fremtiden er værd at læse.

Jeg vil her benytte lejligheden til, at takke Gyda Mølsted for hendes arbejde i redaktionen. Gyda har valgt at forlade redaktionen på Slægt og Stavn, og overlader arbejdet til nye folk. Tak for hendes altid venlige og søde humør.

En stor bøn til alle vores medlemmer: SEND JERES HISTORIE IND. Vi kan altid bruge gode historier/artikler til bladet, dette værende om ens egne oplevelser med slægtsforskning, eller hvis man har fundet noget sjovt eller spændende på arkiverne rundt om i by og på land. Har I ønsker om specielle artikler, så skriv eller mail.

OG HUSK DET ER JERES BLAD!

Gitte Bergendorff Hostbo

Mindgord

Den 11. marts 2002 døde vores redaktør gennem mange år, Inger Lerche. En af Ingers mærkesager var, at vi alle burde skrive vores levned-beskrivelse. Inden Inger døde, skrev hun med sin nieces hjælp om sit liv. Ingers familie har givet os tilladelse til at sætte denne i Slægt & Stavn. Vores formand takkede på generalforsamlingen for Ingers store arbejde for foreningen. Alligevel vil vi her endnu engang takke hende for hendes arbejde i redaktionen samt hendes særligt store arbejde med at være den, der altid arrangerede vores forårsudflugter, der gik til mange spændende steder rundt om i Danmark. Det bliver svært at undvære hende. Vores tanker går til Ingers mand Mogens og til hendes børn, børnebørn og oldebarn.



Mandag d. 16. april døde pludselig vores revisor i foreningen, Bent Kronsell. Foruden at være foreningens revisor har Bent bl.a. hjulpet foreningen med det store arbejde, at registrer vores bogsamling sammen med hustruen Aino. Vi sender de varmeste hilsener til familien og rigtig mange knus til Aino.

Bestyrelsen

Inger Elisabeth Risoms livshistorie



Inger blev født d. 8. august 1918 i Stenderupgade 2, København Vestre Provsti og døbt samme sted d. 10. september i Kristkirken. Hun var datter af Karen Poulsen f. 7. juli 1895, død d. 25. marts 1963, og Ove Risom f. 5. maj 1890, død 1. januar 1927. Hun havde da allerede en storesøster Grete Marie f. 20. december 1915, død d. 11. december 1991. Siden kom Henning f. 18. november 1920, død 24. september 1982, og sidst Ellen Vibeke, kaldet Dorte, f. 5. marts 1925.

Karen og Ove havde mødt hinanden i Frederiksborggade - lige overfor Grøntorvet. Her arbejdede Karen som ekspedient i dameekviperingsforretningen Celinder og Co. og Ove som ekspedient i herre-ekviperingsforretningen Carl Jacobsen, som lå ved siden af.

I sin barndom var Ingers far ikke meget hjemme. Han var dengang ansat i Dansk Tekstil Industri, et firma der producerede dække- og sengetøj. Han rejste i hele Skandinavien og besøgte hoteller, der fik leveret dækketøj med indvævet navn. På et tidspunkt i 1924 flyttede familien til Ålekistevej, hvor hendes lillesøster Dorte blev født. I 1925 flyttede de igen. Denne gang til Estersvej 41. Her kom Inger i Hellerup skole og gik i 1. og 2. klasse. Ingers far døde d. 1. januar 1927 af lungebetændelse. Efter begravelsen tog hendes farmor Margrethe Risom f. Jepmond 11. august 1863, død 13. november 1929, og faster "Misse" - frøken Elisabeth Risom, senere gift Rahlff - hende med til Frederiks allé i Århus. Der kom hun i 2. klasse på Ingerslevs Boulevards skole, hvor faster Misse var lærerinde. Et års tid efter flyttede de 2 damer og Inger til Hans Broges gade på hjørnet af Fåborggade. Det var på 1. sal af hensyn til den aldrende farmor, som nu var 66 år gammel. De to kvinder nød at have Inger hos sig de knap 2 år. "Misse" var omkring 35 år og var stolt af at blive tiltalt "frue", når hun og Inger fulgtes ad i byen. Folk troede, at de var mor og datter. I november 1929 rejste Inger tilbage til sin mor i Hellerup, kort efter sin farmors begravelse. Hun kom igen i Hellerup skole. Senere blev hun optaget i mellemskolen på en skriftlig prøve og kom på Aurehøj Gymnasium. Herfra tog hun realeksamen i 1935, med efterfølgende fest på Bellevue Strandhotel. Inger blev konfirmeret d. 8. april 1934 i Hellerup kirke. Familien flyttede til Rebekkevej 55, siden til Onsgårdsvej 4 og sidst til Callisensvej 4.

Fra 1. juli 1935 blev hun kontorelev på Hertz' Annoncebureau i Frederiksberggade 1A, 4.sal. Hun gik på kommunal aftenkole og lærte bogføring, stenografi og maskinskrivning. Firmaet anskaffede sig pga. Ingers færdigheder en skrivemaskine - firmaets første. I firmaet var man meget stolt af at kunne præsentere de flotteste maskinskrevne tilbud på lysegult papir skrevet med brunt farvebånd. Inger blev fuldmægtigens højre hånd. Hun fratrådte sin stilling d. 31. januar 1938.

Fra Ingers anbefaling: *"Inger Risom, der har vist sig at være i besiddelse af hurtig Opfattelses-evne, har udført de hende betroede Hverv hurtigt og med Dygtighed, hvorfor vi giver hende vor bedste Anbefaling"*

Efter 9 måneders prøvetid i sin nye stilling hos Philips Reklame blev Inger fastansat d. 1. november 1938. Her fik hun kr. 165,- om måneden i løn. Sidst i 1939 flyttede Inger hjemmefra, da hendes mor giftede sig anden gang d. 6. december 1939 med revisor og krydderigrosserer Theodor Andersen. Hun fik et klubværelse på Mynstersvej 12, 1.sal mod gården på Frederiksberg. Inger var nu 21 år og tjente kr. 200,- om måneden. Nytårsaften - d. 31. december 1940 - mødte Inger, Mogens Helge Lerche, f. 6.august 1915, i "Rydbergs Kælder" på Strøget, hvor hun var med kolleger fra firmaet til nytårsfest. Mogens boede på Amager sammen med sin mor, som han forsørgede. De blev forlovet d. 1. august 1941, og Inger flyttede i lejlighed på Florensvej 16, 2. sal for at være i nærheden af Mogens. I 1941 skiftede Inger job fra "Philips" til "G.F.L." i Kastrup (flyvemaskinereservevedle), hvor Mogens var ansat.

Inger og Mogens giftede sig d. 1. februar 1942 i Filips kirke, København Søndre Provsti og flyttede ½ år efter til Kastrupvej 56 på Amager. Inger arbejdede godt 1 år efter giftermålet, hvorefter datteren Vibeke blev født d. 6. august 1943 på Amager Fødeklínik, sønnen Flemming blev født d. 5. december 1944 samme sted. Samtidig med sin søns fødsel arvede Inger kr. 2.500,- efter sin tante Jenny Risom (Jenny var gift med Ingers fars bror). Det var mange penge dengang. Pengene blev brugt til udbetalingen på et rækkehus, Havretoften nr. 3 i Brede, hvortil familien flyttede d. 15. maj 1945, - det var lige efter befrielsen af 2. verdenskrig. Mogens havde under krigen fået arbejde som glarmesterforbundter og startede med mesters hjælp sit eget firma i maj 1945. I begyndelsen var det mest vinduespuddning. Inger fik job hos Dagbladet "Børsen" d. 1. december 1945 i annonceafdelingen. Hun fik nu kr. 375,- om måneden. Her var hun kun i kort tid. Allerede d. 15. januar 1946 skiftede hun til Olaf O. Barfod i Gyldenløvesgade - og var her til august 1950. Derhjemme var der ung pige i huset til at passe børnene. Inger var korrespondent i en kort periode hos Strange Hansen med kr. 500,- mdl. - siden Dansk Poseindustri fra d. 1. oktober 1950 til d. 28. februar 1953. Inger og Mogens fik nu deres tredje barn, Elisabeth blev født d. 23. marts 1953. Datteren blev født hjemme, men indlagt omgående på Rigshospitalet, hvorefter hun døde af tarmslyng d. 29. marts - 6 dage gammel.

Ingers mor døde d. 25. marts 1963 på Frederiksbergs hospital af en blodprop. Mogens fik næringsbrev som "handlende håndværker og industridrivende" d. 6. august 1971. Inger var siden ansat ½-dags hos direktøren på Dansk Poseindustri ét år, men havde derefter udelukkende status som medhjælpende hustru. Da Inger i 1985 fik sin første folkepension, blev forretningen afviklet. Havretoften 3 blev solgt pr. 1. februar 1992, og d. 15. januar 1992 flyttede de til Lehwaldsvej 3, i Lyngby.

I 1958 meldte hun sig ind i Civilforsvaret, i den frivillige ambulancetjeneste. Hun fik "25 års hæderstegn" d. 14. april 1983, udleveret af borgmester Weidekamp. Hun blev delingsfører i løbet af tiden. Hun var i mange år kasserer i "Dansk Gangforbund" og var medstifter af "Furstrømmens Gangforbund". Som 55-årig blev hun ivrig slægtsforsker. Hun deltog aktivt i Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavns virke, hvor hun i mange år, planlagde den årlige forårsudflugt, og i de sidste 3 år var ansvarshavende redaktør for bladet "Slægt og Stavn". Fra 1985 var både Inger og Mogens ivrige bridgespillere. De blev medlem af "Lyngby Dagcenters Bridgeklub" og deltog jævnligt i turneringsbridget, også på rejser til udlandet.

Begge Inger og Mogens børn er blevet gift. Inger havde 2 børnebørn, Anne og Jørgen - og sit dejlige oldebarn, Maja. Lørdag d. 2. februar 2002 holdt Inger og Mogens diamanbryllup - 60 års bryllupsdag på Bogense Hotel. Med gæster fra både indland og udland. Her blev også diamanbrudevalsen danset, og Inger nød at være værtinde til langt ud på natten.

Inger døde på Herlev Amtssygehus mandag den 11. marts 2002 kl. 15 om eftermiddagen. De sidste måneder af sit liv var hun indlagt 3 gange på hospital. I november 2001 faldt hun og brækkede benet. Operation og ophold foregik på Gentofte Amtssygehus. Det forløb fint, og Inger var godt i gang med genoptræningen, da hun pga. sin leukæmi - diagnosticeret for ca. 20 år siden - måtte indlægges på Herlev Amtssygehus for at blive stabiliseret, bl.a. med blodtransfusion. Efter dette ophold havde Inger det godt i nogle uger. Sidst i februar fik hun lungebetændelse og blev igen indlagt på Herlev sygehus. Inger var nu så afkræftet, at medicin ikke var tilstrækkelig til at gøre hende rask. I hendes livstestamente, som hun havde taget med ved denne sidste indlæggelse, - stod der, at hun ikke ønskede at blive holdt kunstigt i live, og det blev respekteret. Antibiotikabehandlingen blev indstillet, og Inger befandt sig herefter i en tilstand af bevidstløshed, hvorfra hun langsomt gled ind i døden. Hun blev begravet lørdag d. 16. marts 2002 fra Lyngby parkkirkegårds kapel. Hendes urne vil blive nedlagt på Parkkirkegårdens plæne for urnegravsteder med en stenplade på.

Inger Elisabeth Lerche blev 83 år, 7 måneder og 3 dage gammel.

Æret være hendes minde!

Lise Løchte, niece til Inger, Brabrand marts 2002

”Kun” 317759 hedder da Jensen

Artiklen i Slægt og Stavn nr. 1 om Jensen, fik mig til at tænke på, at Ole Degns overvejende historiske gennemgang af navnelovgivning, og dens følger, på glimrende vis suppleres af Per Billesøs *20000 slægtsnavne i Danmark*, som er statistisk opbygget. Ifølge den bog var der kun det nævnte antal Jensenker i Danmark, men det var så også i 1999. Sammenligner man med Ole Degns tal, tyder det ikke på, at Jensen er et navn i tilbagegang. Det har også ligget øverst på top-20-listen i 1971.

Hvis man supplerer med Per Billesøs bog, kan man heri se fordelingen af Jensenker amt for amt. Netop dette navn er et af de seks specielt udvalgte efternavne, hvis forekomst er fordelt ud på landsdele. Men nok så spændende er det at se denne fordeling af navne benyttet på mindre udbredte navne: Kofod dominerer ikke overraskende på Bornholm – 503 ud af i alt 1607 bærere af navnet. Til gengæld findes efternavnet Stauning næsten kun i Københavns amt (53 ud af i alt 165 personer med dette efternavn).

Bogen kan af slægtsforskere bruges på den måde, at man ser, hvor mange personer der bar et sjældent slægtsnavn i 1999. Der skal dog være mindst 16 personer med navnet, før de er med. Men jeg kan godt se, at jeg ikke havde styr på samtlige 55 Dujardin'er det år. Til gengæld bor de næsten udelukkende i Storkøbenhavn og på resten af Sjælland. Så ved jeg, hvor eftersøgningen skal koncentreres.

De lidt sjovere ting

Det er ikke kun tørre tal, der præger bogen. Der er lidt sjove ting imellem: 4056 personer har et efternavn på kun 2 bogstaver. SSF's formand Elsebeth Ib delte således efternavn med 144 andre personer. 48.604 navne bæres kun af én person. Jeg går ud fra, det enten er købte navne eller indvandrede personer. I den anden ende af skalaen findes de lange efternavne, som er besværlige, når man skal opgive sit ”fulde navn”. Gud ved, om man overhovedet er i stand til at opgive det, når man er fuld? Det drejer sig om navne som f.eks. Arulmuruganthavadivel. Lad os håbe, præsten skriver korrekt i kirkebogen, for det er hans stavemåde, der gælder! Der var 4 personer af dette navn i Vejle amt. Det længste efternavn i Danmark er Ben Brahim Ben Hannine Bari El Koreischi i Vestsjællands amt. Men disse navne optræder så i øvrigt ikke i oversigten, hvor den mindste forekomst er 16 personer.

Til særligt interesserede tilbyder forlaget i øvrigt mod betaling at udskrive en liste over forekomsten af et slægtsnavn, fordelt på landsdele.

Samlet er 20618 navne behandlet statistisk, men der var faktisk i 1999 i alt 146668 forskellige efternavne i Danmark. De resterende er altså fordelt på meget få personer.

Fornavne er ikke med, men i virkeligheden kunne jeg godt tænke mig lidt sjov statistik også på fornavne. Pigenavne som Ea og Ayoe rummer udelukkende vokaler. Er der mon andre navne, der gør det? Og hvilke sjove fornavne er der? Nogle eksempler er nævnt i litteraturen om slægtsforskning som f.eks. Bombardine. Men så synes jeg nu bedre om nyere navne som Majfred og Anemone. Er der nogle læsere, der kender til sjove navne og deres historie, må de gerne komme ud af busken og fortælle om dem.

Erling Dujardin

En glædelig nyhed! Fra d. 26.februar 2002 kl. 14. - åbnede en ny database på www.noks.dk - hvor der kan søges på tværs af materialer i Det nordjyske Landsbibliotek, Vendsyssel Kunstmuseum, Historisk Arkiv og Historiske Museum (Hjørring), Lokalhistorisk Arkiv for Frederikshavn, Bangsbo Museum og Arkiv, Aalborg Historiske Museum, Nordjyllands Kunstmuseum samt Aalborg Stadsarkiv. Søg i søgefeltet - og når "fundene" dukker op - gå da ind i ordene til venstre "Arkivfond", "Billede", "Bog" etc. og læs yderligere om materialet. **DET ER EN GULDGRUBE!**

Før Farmor

Før farmor er en slægtshistorisk føljeton, der skildrer familien Ryder i København gennem 250 år over 6 generationer, fra 1690'erne da Marcus Ryder fra Holsten slog sig ned som gartner på Blegdammen ved Sortedamssøen, til 1945 da forfatterens farmor Birgitte Ryder døde.

Bogen rummer et righoldigt persongalleri fra den Københavnske håndværkerstand i 1700-1800 tallet: gartnere og blegemænd, skræddere og bagere, skomagere, øltappere og sadelmagere.

Der fortælles om familiens venner og naboer, om forfædre og slægtning af familierne Tancke, Købke og Cammermeyer og om skipperdatteren Sidsille fra Sandvig, farmors farmor, der fandt sin skæbne i København ligesom alle de andre.

Personernes historie, der væsentligt bygger på arkivstudier, er vævet sammen med historien om de skiftende tiders København til en levende beretning om tilværelsen i medgang og modgang for såkaldt almindelige mennesker inden for og uden for byens volde.

Bogen koster 100 kr. og kan ikke købes gennem boghandlerne men kan købes hos: **Slægtshistorisk Forlag v/Sten Krarup, Slotsgyden 14, 3670 Veksø. Tlf: 4717 0442, Fax: 4717 0475. E-mail: skrarup@post10.tele.dk.**

Før Farmor



Glæden ved at læse kirkebøger

Af *Elsie Björklund*, arkivleder på *Præstø Lokalhistoriske Arkiv*



Beldringe kirke, 1916

Titlen til denne lille artikel er inspireret af en gammel bog, som hed "Den lille bog om de gode glæder", om de mange forskellige dagligdags små glæder. Måske skulle jeg hellere lade overskriften være: Fascinationen ved at få et glimt af tidligere tiders mennesker, deres liv og skæbne, blot ved at læse og analysere en enkelt kilde: en kirkebog.

Valget af kirkebog er helt tilfældig: Beldringe sogns kirkebog, endda kun de indførsler som handler om "Døde af Mandkjøn" og "Døde af Qvindekjøn". Den pågældende bog slutter i 1842 og for at få nogle data at arbejde med, omhandler det følgende årene fra 1828 til 1842, 15 år i alt.

I 1812 blev det pålagt sognene at anskaffe kirkebøger med fortrykt skema til indførelserne. Bøgerne fra før den tid kan være nok så besværlige at tyde, da oplysningerne kan stå lidt "hulter til bulter", men den valgte bog hører altså til den nye slags.

Den første kolonne hedder: No. Altså nummeret på den begravelse, indførelsen handler om. Hvert år begynder nummereringen forfra, og herved er det muligt med det

samme at få et overblik over, hvor mange dødsfald, der er forekommet hvert år. Og ved hjælp af computeren er det hurtigt at indføre disse tal i et diagram.

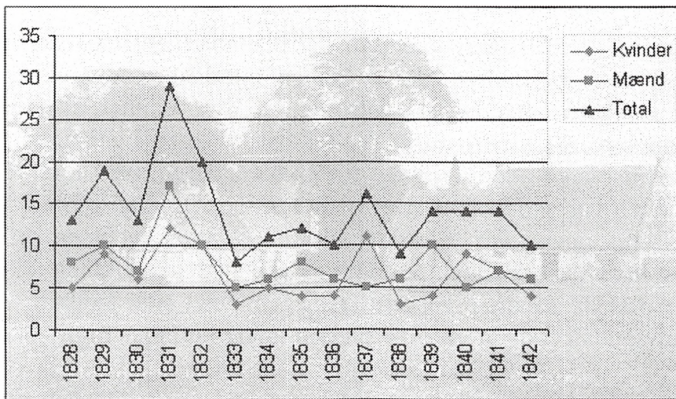


Diagram over dødsfald i årene 1828 - 1842, Beldringe sogn

Det springer straks i øjnene, at antallet af dødsfald i 1831 er næsten det dobbelte af det "sædvanlige", og det første spørgsmål, der melder sig er naturligvis: hvad skete der i 1831? En nøjere granskning viser, at de fleste dødsfald indtraf i august og september, i høstmånedene, i alt 15 ud af de 26, som døde det år. Og bortset fra et spædbarn på 4 uger, er det voksne mennesker i alderen fra 22 til 88 år. Der er ikke gjort notater om det i Beldringe, men i Mern kirkebog står der: "De fleste af dem, som ere døde siden 19nd. August ere døde af en Epidemie, som Lægerne kaldte febris cholericus, som var en Art Dysenterie eller Kholera og har forårsaget den store Mortalitet i de sidste Maaneder af Aaret 1831". Det er ikke svært at forestille sig, hvor stor en ulykke det var for det lille samfund at så mange døde, og formodentlig endnu flere var syge, netop som høsten skulle i hus. Andre kilder fortæller, at epidemien ramte store dele af Sjælland og Lolland-Falster. Over de næste to kolonner står der: "Dødsdagen" og "Begravelsesdagen", og udover datoerne er der kun et sted en bemærkning om at en tjenestedreng på 19 år er begravet i Allerslev af familien.

Næste rubrik er "Den Dødes For- og Tilnavne". Navne er altid spændende, og med computerens hjælp har det været muligt at lave en navnenes top-10 liste. Blandt drengenavnene er Niels top-scoring med 16, efterfulgt af Hans og Peder med 14 hver. Af pigenavnene er der flest "Anne"r med 14 og Maren som nr. 2 med 12. Der er kun få dobbelte drengenavne, Christian Frederik og Hans Christian, ved en enkelt Jens står der "Gamle"; han var rigtigt nok også 63, da han døde.

Dobbeltnavne er der flere af blandt pigenavnene: Andrea Henriette, Ane (og Anne) Marie, Anne Margrethe, Anne Cathrine, Inger Marie, Johanne Marie, Maren Kirstine, Marie Lisbeth og Mette Marie.

Alle drengenavnene er "moderne" endnu, og blandt pigenavnene er der vist kun Alborg og Sidfride, der endnu ikke er nogen nutidsbørn, der er udstyret med. Efternavnene er, som forventeligt, patronymer, dvs. dannet af faderens navn, Niels'søn, Hans'søn, Niels'datter, Hans'datter osv. Slægtsnavnene, som det havde været almindeligt blandt adelen tilbage fra middelalderen, blev først almindelige i byerne og skikken var endnu ikke nået til Beldringe. Og dog: I 1842 døde 3 piger som spæde. Deres navne var: Sigfride Nielsen, Maren Pedersen og Ane Marie Larsen. Da jeg ikke har undersøgt de fødte i kirkebogen, så ved jeg ikke, om der er kommet en ny praksis, så alle pigebørn får slægtsnavnet efter faderen - selvom det i grunden er selvmodsigende at en pige på den måde kommer til at hedde Niels'søn osv.

Udover de tre spæde børns navne er der kun nogle få undtagelser fra reglen om patronymet: en tjenestekarl, der hedder Bang til efternavn, præsten Henning Henseman, en gårdmand i Dyrlev, der hed Havmand og en pensioneret løjtnant ved navn Faith. Hans kone er også med, i indførslen hedder hun Faith, f. Voltersen og adskiller sig derved sammen med herskabstjenerinden (selskabsdame?) på Beldringe, Charlotte Ørn, fra de andre i bogen.

Den næste rubrik har som overskrift: Stand, Haandtering og Opholdssted. Her står opført om personen var gårdmand, indsidder, husmand osv. eller kvindens mands navn og hans håndtering, og om hun er enke. De døde børns far nævnes med navn og erhverv (moderen er ikke nævnt her). Af de 116 indførsler for "Mandkjøn" er de 10 dødfødte, 17 døde inden de var fyldt 1 år og 12 mellem 1 og 18 år. De tilsvarende tal for fødte af "Qvindekjøn" er: af 95 indførsler er der 6 dødfødte børn, 13 døde i det første leveår og endnu 14 inden de fyldte 18 år. De "uægte" børn fylder ikke meget i statistikken her, "kun" 4 drenge, hvoraf 1 dødfødt dreng, og 1 pige. Den ældste af børnene blev 16 uger! En sammenligning med "Fødte - ægte" ville kunne afsløre, om dødeligheden var større blandt de "uægte".

Gårdmændene fylder mest, efterfulgt af husmænd, indsiddere, aftægtsfolk og almissemønstre. Men blandt de døde er også 2 smede, en skovfoged fra Oregård, en kusk, en ladefoged og en gartner fra Beldring gods og en røgter på Bellevue. I 1837 døde også sognepræsten, Henning Arnisæus Hensemann. Mon det var hans afløser, der fik indført skikken med slægtsnavnene?

Listen omfatter også 6 tjenestekarle, og ikke mindre end 3 af de uægte, døde børn tillægges andre tjenestekarle som fædre.

I 1829 døde Bodil Malene Dideriksdatter, ugift og omløberske, en omvandrende tiggerske.

Det var forbudt således at gå og tigge udenfor sit fødesogn, men det var skæbnen for mange, der var gået til bunds i samfundet.

Hans Rasmussen, der døde i 1836, 26 år gammel, var lansener i Slagelse, altså ved militæret. I "Den Store Danske Encyklopedi" står der, at det Sjællandske Rytterregiment i 1816 blev omdannet til et lansenerregiment, som dog blev nedlagt i 1842.

Christian Frederic Faith, død 1839, var pensioneret Løjtnant ved artilleriet "til Aftægt på sin forrige Arvefæstergaard hos sin Søstersøn Smidt på Christiansminde".

Efter 1839 er det omhyggeligt opført, hvor mange ægteskaber den afdøde havde været i. Kun to af mændene havde været gift 2 gange, mens nogle kvinder havde været gift både 2 og 3 gange.

Opholdssted: Det anføres, hvor den afdøde havde boet: Beldringe gods, Bellevue, Dyrlov, Hadstrup, Faxinge, Oregaard, Ronesankehuse og Christiansminde. Kendte navne, nogle med gammeldags stavemåde. Undtagelsen er Christiansminde, som ikke er med på noget nutidigt kort.

En næste rubrik er udfyldt med den dødes alder, og her afsløres det, at mange blev rigtigt gamle: 18 mænd og ikke mindre en 28 kvinder blev 70 år eller mere.

Fra 1838 bliver et bemærkningsfelt sidst i skemaet brugt til at fortælle om dødsårsagen. Er det måske også her indflydelse fra den nye præst? Det er næsten her man tydeligst får et glimt af livet - og døden - i et landsogn for 170 år siden. 3 mænd og 5 kvinder døde af alderdom, men da var de også mellem 65 og 83 år. Brystsye var dødsårsagen for 11 personer i alderen 7 til 72 år, tyfus ramte samtidig både en dreng på 6 år og hans mor på 37.

Når der om Maren Hansdatter fra Dyrlev, 37 år, står at hun var fundet hængt (1828) og blev begravet om aftenen i uindviet jord i Dyrlev skov, er det ikke svært at forstå hvor frygtelig en begivenhed det må have været. Men da Maren Nielsdatter, tjenestepige på 17 år, blev fundet druknet i vandingen (1840), blev hun dog bragt hjem og begravet fra kirken. Måske har man nådigt tolket det som et ulykkestilfælde, eller også har en ny, mere human praksis indfundet sig efter at sognet har fået en ny præst.

Den 21. januar 1839 døde ikke mindre end 5 personer: Hans Christian Bang, 19 år, tjenestekarl hos arvefæster Smidt på Christiansminde, Hans Olsen, 24, tjenestekarl samme steds, ungkarl Niels Olsen, 68 år, pensioneret løjtnant Christian Frederic Faith, 58, og hans hustru Cathrine Marie Faith, 75, alle omkommet ved Christiansmindes forfærdelige brand.

Af dette ikke særligt omfattende materiale kan der sagtens findes mange flere interessante sammenhænge: Hvordan var forholdene for indsiddere, aftægtsfolk, almisselemmer? Hvordan var taleforholdet mellem gårdejere (selvejer-fæstere) og husmænd.

Som det fremgår, så var der mange, der fik en høj alder, også set med vore øjne, men hvad var gennemsnitsalderen? Og børnedødeligheden i forhold til fødselstallet? Og hvad skete der en mørk januarnat i 1839 da Christiansminde brændte og fem mennesker (og formodentlig alle dyrene) omkom i flammerne?

Det kan der måske fortælles en anden historie om.

Elsie Björklund

Savoyarder

På grund af fattigdom måtte mange fra det område, vi i dag kalder Italien, i 1700 og 1800 årene tage hjemmefra på grund af sult og anden elendighed.

De blev af familien udstyret med et musikinstrument, et murmeldyr i et lille bur, en lirekasse eller en tam bjørn, som kunne "danse". Det kunne være ganske små børn. Jeg har for eksempel i paskontrollen for Middelfart i 1862 truffet en flok drenge i alderen 11, 14, 15 og 16 år, som gik omkring med en lille spilledåse og hutlede sig frem. De mødtes en gang imellem, men normalt gik de enkeltvis. Det var den slags drenge, der inspirerede digtere til at udfolde sig om den stakkels lille savoyard-dreng, som led så megen nød og afsavn her i det høje Nord, mens han gik ensom og længtes hjem til sine forældre nede i Savoyen, hvor man mente de kom fra. De kom nu fra hele Norditalien, men et navn skulle de jo have.

Det var mest drenge og mænd, man kunne møde på landevejen. Pigerne og kvinderne blev hjemme og passede den store børneflokk, som man tit ser blandt katolikker. Mændene gik omkring med en tung lirekasse eller en stortromme på ryggen (trommen blev betjent med trommestikker bundet fast på albuerne) og med et klokkespil på hovedet. Et helt lille enmandsorkester. Nogle spillede også på sækkepibe. Bjørnetrækkerne vakte altid gysende opsigt, når bjørnen rejste sig på bagbenene og dansede rundt i takt til italienerens tromme eller tamburin.



Det var naturligvis ikke nogen god reklame for hjemstavnen, men der blev først grebet ind, da området blev samlet som ét kongerige, og i 1874 beordrede myndighederne alle unge under 18 år hjem til Italien. I løbet af kort tid var Danmark fri for alle de unge; men de voksne mænd blev her, og af dem var der enkelte, som aldrig nåede hjem. De blev gift med danske piger, og helt tilfældigt har jeg fundet fire sådanne familier, hvor oldefar var en omvandrende bjørnetrækker eller lirekassedrejer. Jeg har fuld oversigt over disse familier helt op til vor egen tid. Naturligvis i fuld forståelse med familierne og med stor hjælp fra disse.

Det er også lykkedes at finde en af de lirekasser, som blev brugt dengang, en spilledåse, som kvinder og børn anvendte, gamle fotografier og originale dokumenter. Den slags er naturligvis uomstødelige beviser på, at vi har haft besøg af savoyarder, men ellers er det småt med håndgribelige beviser på, at de har været her. Jeg må ty til indirekte beviser som juridiske reskripter, som der er en mængde af, når man kigger efter i lovbunken, samtidige tegninger af savoyarder, folkelige beretninger, digte om den stakkels lille savoyard, de indenlandske pasprotokoller fra Byfogedarkiverne (det gir bedst ved over fartstederne og i grænsebyerne) osv., osv.

Jeg har samlet i alt 80 sådanne "beviser", som alle bringes i min kommende bog med arbejdstitlen: Cirkusfolk, hypnotisører og savoyarder, som, om alt går vel, kommer her i 2002.

Nu er jeg tilfældigvis kommet på sporet af fire familier, hvor oldefar var bjørnetrækker eller lirekasse-mand; men noget siger mig, at der må være flere af den slags familier her i landet. Med typiske italienske slægtsnavne.

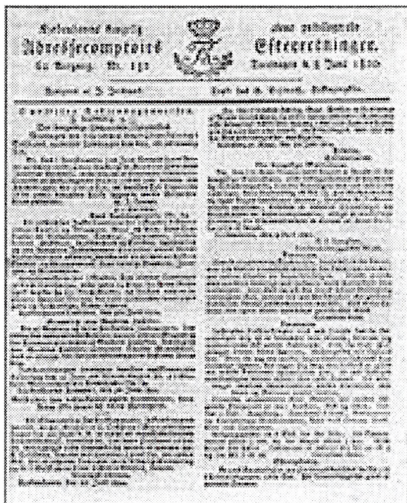
MEN! det skal være familier, der stammer fra savoyarder; ikke den slags familier, der nedstammer fra italienske håndværkere, terrazzo-arbejdere, gipsere, konditorer osv., som kom hertil i snesevis.

Altså: Jeg er meget interesseret i at få forbindelse med ægte savoyard efterkommere.

Anders Enevig, Skovløkkevej 13, Seden, 5240 Odense NØ., Tlf. 66 10 92 35.

Har du prøvet billedgåden på anetavlen <http://www.anetavlen.dk> ?





Aviser på nettet

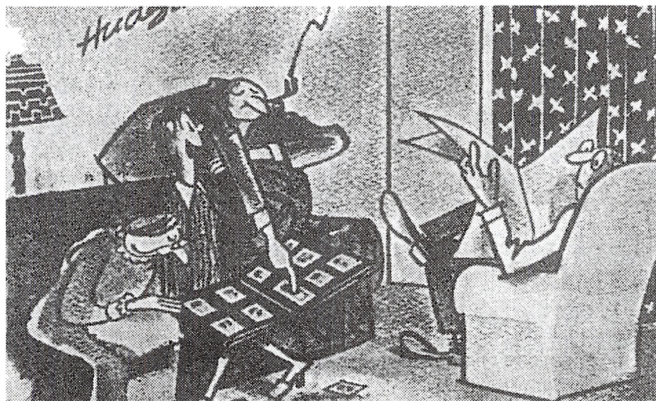
Der er nu mere end 90.000 digitale avissider tilgængelige på Statsbibliotekets hjemmeside: Hovedparten af siderne er fra **Adresseavisen**, som i skrivende stund er dækket fra 1759 til 1799. Desuden er **Fædrelandet 1863–1865** og **Berlingske Tidende 1863** at finde på hjemmesiden. Vores umiddelbare mål er at gøre hele **Adresseavisen** tilgængelig i digital form. Der vil dog gå et par år, inden vi er nået til slutåret 1909. Sideløbende med **Adresseavisen** vil vi arbejde med de årgange (1863–1865) af **Berlingske Tidende**, **Aarhus Stiftstidende** og **Dannevirke** fra årene, som vi har liggende på cd-rom.

For at få adgang til de digitale aviser vælges søgemenu, aviser og digitaliserede ældre danske aviser. Vær opmærksom på, at visning af siderne kræver, at man første gang installerer en plug-in, som installeres automatisk, når man følger vejledningen på skærmen. Adressen er: www.sb.aau.dk/service/undermenuer/avisliste.htm

Der er mulighed for at vælge titel, år, måned og dag. Der kan bladres mellem numre og mellem sider i de enkelte numre. Man kan zoome ind på siden for at gøre den mere læsevenlig, og man kan ved at bruge værktøjet **luppen med et + samt en stiplede rektangel** til at zoome ind på et bestemt område. I udskriftmenuen kan man vælge **udskriv det markerede** for kun at få det markerede printet.

Kommentarer modtages meget gerne af undertegnede på: emh@statsbiblioteket.dk eller telefon 8946 2001.

Erling Midtgaard Hansen (fra Overcentral Nyt januar 2002)



- **Der kan du høre, Osvald – ham, du troede var Hugo, og jeg troede var Albert, er slet ikke Orla..... Det er Villiam!**

Breve fra udvandrere søges



Beretningen fra danske udvandrere til bl.a. USA, Australien og New Zealand skulle nødigt gå til spilde. Forlaget Forum vil udgive en bog med breve fra dem, der drog ud for at søge lykken.

Er man barn, barnebarn, oldebarn eller tipoldebarn, af forældre, der udvandrede mellem 1850 og 1950, og har man i skuffer og gemmer eller på loftet breve fra de slægtninge, der rejste væk fra Danmark for at søge lykken, så vil Forlaget Forum gerne bringe brevene og uddrag af breve i en kommende bog.

Ophavsmanden er Ole Knudsen, direktør for Forlaget Forum. Han fik ideen efter at have besøgt sin oldefars brors barnebarn i Texas. "Baggrunden er naturligvis den nuværende debat om ind- og udvandring og følgerne af globaliseringen. Det er både historisk og kulturelt interessant at dykke ned i de bevæggrunde, der fik folk til at tage skæbnen i egen hånd og forlade Danmark i årene 1850 til 1950. Vi er selv en nation af udvandrere og med vores voksende interesse for os selv og vores rødder håber jeg, folk vil tage positivt imod opfordringen," siger Ole Knudsen. Han fortæller, at det store tidsrum 1850 til 1950 er valgt for også at få breve med, der er skrevet under industrialiseringen og i før- og mellemkrigstiden, så bogen bliver interessant for unge mennesker. Vil man bidrage til bogen med breve fra udvandrede slægtninge, skal man inden 1. juli 2002 tage en kopi af sine breve og sende dem til: **Forlaget Forum, Købmagergade 62, 1019 København K. Postbox 2252 og mærke kuverten "Breve hjem"**

Jens Rebensdorff, Berlingske Tidende d. 19 april 2002.

Sommerophold på Odder Højskole arrangerer i juni 2002 en uges intensivt højskolekursus for voksne med levende interesse for naturen og vores fælles historie. Du kan vælge mellem tre interessegrupper: Egnshistorie, slægtshistorie og landskabsakvarel. Opholdet varer fra 9. juni – 15 juni og koster ca. 2300 kr. med fuld kost og logi. Tilmelding og brochure fås hos Odder højskole, Rørthvej 34 A, Postboks 79, 8300 Odder, tlf. 8654 3923 eller på www.odderhojskole.dk eller på følgende e-mail: mail@odderhojskole.dk

Postbesørget blad.

Hvis De ikke har fået bladet omkring de nævnte terminer,
bedes De rette henvendelse til Deres lokale postkontor.

Indholdsfortegnelse:	Side
Foreningsoversigt	2
Beretning for 2001	3-5
Generalforsamlingen den 13. marts 2002-04-09	6
Regnskabet for året 2001	7
Præsentation af den nye bestyrelse	8-9
Fra den nye Redaktør	10
Mindeord	10
Inger Elisabeth Risoms livshistorie	11-13
"Kun" 317759 hedder da Jensen	14-15
En glædelig nyhed	15
Før farmor	15
Glæden ved at læse kirkebøger	16-20
Savoyarder	20-21
Aviser på nettet	22
Breve fra udvandrere søges	23

Indhæftet i midten: Slægtsforskerdagen 2002

En oversigt over efterårssæsonens foredrag på Landsarkivet og Rigsarkivet vil foreligge i august bladet.

Hvis du har en idé til et arrangement, er du velkommen til at skrive til: <mailto:mailbox@lak.sa.dk>.
Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster & Bornholm,

Landsarkivets fremtid

Som afslutning på Brugermødet på landsarkivet d. onsdag d. 20. marts kl. 15.00-17.00 orienterede landsarkivar Inge Bundsgaard om Landsarkivets usikre fremtid. Mandag den 14. januar 2002 blev det offentliggjort i en pressemeddelelse, at den nye regering havde standset det projekterede byggeri af et nyt kombineret Rigs/Landsarkiv i Ørestaden. Begrundelsen var, at byggeriet var blevet væsentlig dyrere end oprindelig beregnet, og at huslejen derfor ville blive meget høj. Kulturministeriet har nedsat nogle udvalg, der skal undersøge, hvordan man løser de pladsproblemer, der er i de fleste af Statens Arkivers enheder, og hvad det vil betyde for placeringen af det nye arkiv. Statens Arkivers ledelse har bistået udvalgene med råd og vejledning, og håber at samtlige arkivers pladsproblemer bliver løst med regeringens udspil. Landsarkivar Inge Bundsgaard sagde også, at det endnu var usikkert, hvad opgivelsen af Ørestadsbyggeriet kommer til at betyde for planerne om et fælles arkiv for Landsarkivet for Sjælland og for Rigsarkivet, men personligt troede hun stadig på, at en sammenlægning af de to arkiver var realistisk. Desuden håbede hun, både af hensyn til de myndigheder, der afleverer arkivalier til Landsarkivet, arkivets brugere og ansatte, at placeringen blev i Hovedstadsområdet.

Følg endvidere Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavns debat vedr. Landsarkivet og Rigsarkivet på <http://www.anetavlen.dk/discus/> (Slægtsforskning generelt), (Diskussion om udflytning af Rigsarkivet fra København)